

1. ΓΙΑΤΙ ΒΟΥΛΙΑΞΕ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/10/2015 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/10/2015

Σελίδα: 21

ΓΙΑΤΙ ΒΟΥΛΙΑΞΕ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Μάνος Μαιτσογιάννης

Έχει κάτι σουρεαλιστικό το θέμα του σημερινού υπουργού Εργασίας όταν προσπαθεί να εξηγήσει γιατί είναι αναγκαία μια μεταρρύθμιση των συντάξεων. Ο κ. Κατρούγκαλος δεν αγνοεί το θέμα. Ως πανεπιστημιακός έχει στο παρελθόν δημοσιεύσει αξιόλογα άρθρα για την κοινωνική πολιτική,

ενώ ως «μαχόμενος δικηγόρος» έχει αναλάβει σχετικές υποθέσεις (μεταξύ άλλων και την περιβόητη υπόθεση του ΤΑΠΠΑΤΑΤ, του Ταμείου της πρώην Ιονικής Τράπεζας, όπου το 35% των μελών έχει ήδη εισπράξει σε σύνταξη το 25πλάσιο όσων είχε πληρώσει σε εισφορές). Η επιτυχία του οφείλεται μεταξύ άλλων στη συνεπή υπεράσπιση της βασικής θέσης του ευρύτατου συνασπισμού που επί 20 σχεδόν χρόνια εμπόδιζε οποιαδήποτε σοβαρή προσπάθεια νοικοκυρέματος του συστήματος συντάξεων. Οτι δηλαδή το μόνο πρόβλημα με τις συντάξεις είναι ότι το κράτος δεν δίνει αρκετά χρήματα στα Ταμεία. Και ας έφτασε η σωρευτική κρατική επιχορήγηση στα Ταμεία από το 2000 ως πέρυσι σε 200 δισ. ευρώ (δηλ. στα

2/3 περίπου του συνολικού δημόσιου χρέους της χώρας). Και μάλιστα χωρίς σε αυτό το ποσό να συμπεριλαμβάνεται η δαπάνη για συντάξεις Δημοσίου. Αλλιώς, όπως δείχνει και το παράδειγμα του ΤΑΠΠΑΤΑΤ, η μεταρρύθμιση ήταν αναγκαία, ακόμη και αν λεφτά υπήρχαν. Γιατί το Ασφαλιστικό μας δεν είναι μόνο το πιο χρεοκοπημένο στην Ευρώπη, είναι επίσης και το πιο άδικο.

Αυτή την απλή (και πικρή) αλήθεια η συντριπτική πλειοψηφία των διανομορφωτών της κοινής γνώμης την αρνήθηκε πεισματικά και λυσσαλέα επί δεκαετίες. Τα συνδικάτα, οι επαγγελματικοί σύλλογοι, το διαχρονικό ΠΑΣΟΚ, πλην μιας μικρής ομάδας γύρω από τον Κώστα Σημίτη, η επίσης διαχρονική ΝΔ των Εβερτ - Καραμανλή - Σαμαρά. Αλλά και η αξιοθρήνητη

δημοσιογραφία των πρωινάδικων και των δελτίων των οκτώ. Και φυσικά το ΚΚΕ. Και φυσικά ο ΣΥΝ-ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος με την κινητοποίησή του κατά της έκθεσης Σπράου και των προτάσεων Γιαννίτση έβαλε παρακαταθήκη αγωνιστικότητας, που έφτασε στο ζενίθ (ή μάλλον στο ναδίρ) με την τοξική δημαγωγία της τελευταίας πενταετίας. Για να μην αναφερθούμε στους εθνικόφρονες κυβερνητικούς εταίρους, από τις τάξεις των οποίων προήλθε ο προηγούμενος υφυπουργός αρμόδιος για το Ασφαλιστικό.

Αυτός ο αντιμεταρρυθμιστικός συνασπισμός, εμπόδιο σε κάθε απόπειρα εξυγίανσης του συστήματος συντάξεων, ποτέ δεν στερήθηκε προσβάσεων στα ανώτατα κλιμάκια της κυβέρνησης. Ιδίως σήμερα, που απολαμβάνει μια σχεδόν απόλυτη

Συνέχεια στη σελίδα 2

ΓΡΑΦΟΥΝ:

*Γιώργος Κουτρογιάννης
Γρηγόρης Καλφέλης
Λεωνόρας Κουτσούλης
Νίκος Μουζέλης
Γιώργος Σιακαντάρης
Γιάννης Τούντας
Δ. Ν. Μαριονίτης
Θεόδωρος Πάγκαλος
Γιάννης Μεταξάς*

1. ΓΙΑΤΙ ΒΟΥΛΙΑΞΕ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/10/2015 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/10/2015

Σελίδα: 22

Γιατί βουλιάσαμε

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

κυριαρχία. Ο δε σημερινός υπουργός Εργασίας, λόγω και πολιτικής διαδρομής (από το ΚΚΕ στο παπανδρεϊκό ΠαΣοΚ και από εκεί, μαζί με τόσους άλλους, στον ΣΥΡΙΖΑ), συμβολίζει αυτόν τον αντιμεταρρυθμιστικό συνασπισμό όσο ελάχιστοι.

Μήπως τότε είναι παραδόξως ο κατάλληλος άνθρωπος; Οι ως τώρα τοποθετήσεις του για το θέμα δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας. Η ενοποίηση των Ταμείων που προτείνει η Επιτροπή Σοφών θα αφορά όλους «με μόνη εξαίρεση κάποια επαγγελματικά και τον ΟΓΑ» (δηλ. τους πλέον ευνοημένους του συστήματος). Η βασική/εθνική σύνταξη δεν θα δίνεται σε όλους με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας αλλά «σε όποιον έχει συμπληρώσει 15 χρόνια εργάσιμου βίου» (δηλ. θα πρόκειται για απλή μετονομασία του σημερινού συστήματος). Οι επικουρικές συντάξεις – το χαοτικότερο τμήμα ενός ήδη απίστευτα χαοτικού συστήματος, όπου με εισφορά 3%+3% κάποιοι παίρνουν σύνταξη ίση με το 45% των αποδοχών τους – δεν θα εξορθολογιστούν αλλά απλώς θα καταργηθούν, ή μάλλον «θα ενσωματωθούν στην κύρια σύνταξη», με κάποιον αδιευκρίνιστο προς το παρόν τρόπο.

Η εναγώνια αναζήτηση λύσεων της τελευταίας στιγμής είναι πάντοτε κακή ιδέα – ειδικά όταν γίνεται από ανθρώπους που επί δεκαετίες αρνήθηκαν ότι υπάρχει καν πρόβλημα. Θα συμβούλευα την ηγεσία του υπουργείου Εργασίας, αν όντως θέλει να διαφοροποιηθεί από τους προηγούμενους, να εφαρμόσει απλώς τους νόμους που οι προηγούμενοι ψήφιζαν αλλά δεν εφαρμόζαν. Όπως π.χ. τον Ν4052/2012, ο οποίος προβλέπει την ίδρυση ενιαίου ταμείου επικουρικής ασφάλισης που θα παρέχει πραγματικά ανταποδοτικές επικουρικές συντάξεις, χωρίς κρατική επιχορήγηση, με το σύστημα της οιονεί κεφαλαιοποίησης (δηλ. εξισώνοντας τις διά βίου συνταξιοδοτικές παροχές με τις διά βίου εισφορές). Ή τους Ν3863 και 3865/2010, απαλείφοντας όμως πρώτα τις εξαιρέσεις και τα προνόμια των ευνοημένων κατηγοριών (νομικοί, γιατροί, μηχανικοί, δημοσιογράφοι, αγρότες, υπάλληλοι ΔΕΗ και Τράπεζας της Ελλάδος) που εξακολουθούν να ασφαρίζονται χωριστά με ευνοϊκότερους όρους. Αλλιώς, κάθε νέα μεταρρύθμιση προτού εφαρμοστεί το σύστημα που προέβλεψε η προηγούμενη απλώς πολλαπλασιάζει τη σύγχυση και διαβρώνει κι άλλο την εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης για το πώς θα υπολογίζονται οι συντάξεις στο μέλλον (ή ακόμη αν θα υπάρχουν συντάξεις στο μέλλον).

Όπως όμως λέγαμε πριν, ακόμη και χωρίς Στρατούλη και Χαϊκάλη, ο αντιμεταρρυθμιστικός συνασπισμός έχει γερά ερείσματα στην κυβέρνηση (αλλά και στην αντιπολίτευση). Οπότε το πιθανότερο σενάριο παραμένει μια ακόμη δήθεν μεταρρύθμιση που θα εξαιρεί τους συνήθεις υπόπτους και θα φορτώνει κυνικά τα βάρη στους νέους.

Ο Μάνος Ματσαγγάνης διδάσκει στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Χρήμα

Τα (δύο) σενάρια για περικοπές (έως 11%) σε όλες τις συντάξεις

Τι επεξεργάζεται το υπουργείο Εργασίας για να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της τρόικας για τη διατία 2015-2016. Στο άθροισμα κύριας και επικουρικής οι μειώσεις, να μην εισπράττει κανείς πάνω από 2.000-2.500 ευρώ ο στόχος

Περικοπές έως 11% στις κύριες και τις επικουρικές συντάξεις περιλαμβάνουν τα σενάρια που έχει στη διάθεσή του το υπ. Εργασίας προκειμένου να καλύψει τη μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης, την οποία απαιτούν οι θεσμοί για τη διατία 2015-2016.

Στο πιθανότερο σενάριο, οι μειώσεις εκτιμάται ότι θα κυμανθούν στα επίπεδα των 130 έως 200 ευρώ τον μήνα, μεσοσταθμικά. Πρόκειται για μειώσεις που θα γίνουν στο άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης, άρα η περικοπή θα γίνει στο συνολικό ποσό. Για παράδειγμα, αν μια κύρια σύνταξη 1.000 ευρώ συγχωνευθεί με μια επικουρική 200 ευρώ, το σύνολο των αποδοχών θα ανέλθει σε 1.200 ευρώ και με μείωση 11%, ο συνταξιούχος, αντί να πάρει 1.200 ευρώ, θα πάρει 1.068 ευρώ, χάνοντας έτσι 132 ευρώ τον μήνα ή 1.584 ευρώ τον χρόνο.

Στόχος των περικοπών είναι να ξεπεραστεί το εμπόδιο της ρήτρας μηδενικού ελλείμματος στην επικουρική ασφάλιση, που, αν εφαρμοστεί, μπορεί να προκαλέσει μείωση δαπάνης, μόνο από το ΕΤΕΑ, ύψους 376.000.000 ευρώ.

Οι περικοπές όμως θα συνεννοηθούν και μετά την ψήφιση του νόμου για το Ασφαλιστικό, με την έννοια ότι ο ανακαθορισμός

του ποσοστού αναπλήρωσης είναι πιθανό να προκαλέσει μειώσεις και σε συντάξεις κάτω από τα 1.000 ευρώ. Από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του το υπουργείο Εργασίας προκύπτει ότι στο εξής το ποσοστό αναπλήρωσης στις συντάξεις δεν θα υπερβεί το 55%. Αυτό σημαίνει ότι για συντάξεις που σήμερα έχουν ποσοστό αναπλήρωσης 65% υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να περιοριστούν κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες. Αντίστοιχα, μεγαλύτερος είναι ο κίνδυνος μείωσης των συντάξεων, των οποίων το ποσοστό αναπλήρωσης κυμαίνεται στα επίπεδα του 75%-80%. Τα βασικά σενάρια που επεξεργάζεται το υπουργείο Εργασίας εξειδικεύονται ως εξής:

■ **Περικοπή 11%** στις συντάξεις άνω των 1.000 ευρώ: Πρόκειται για σενάριο που επηρεάζει περίπου 1.000.000 συνταξιούχους. Μάλιστα, αν επικρατήσει η άποψη ότι η περικοπή πρέπει να γίνει στο άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης, τότε το πεποσόκιμα ξεκινάει από πιο χαμηλή βάση, άρα αυξάνονται και άλλο εκείνοι που θα υποστούν τις περικοπές. Για παράδειγμα, με δεδομένο ότι ο μέσος όρος των επικουρικών συντάξεων είναι τα 168 ευρώ μεικτά, κάτι τέτοιο σημαίνει ότι οι κύριες συντάξεις που μπορεί να επιβραυνθούν με περικοπή είναι της τάξης των 832 ευρώ

μεικτές αποδοχές. Με δεδομένο ότι οι συνταξιούχοι καταβάλλουν πλέον εισφορά ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης 6%, τόσο για κύρια όσο και για επικουρική σύνταξη, αυτό σημαίνει ότι η επιβράυνση θα ξεκινάει

γούνται, εκτός από την κύρια σύνταξη, άλλες δύο επικουρικές τουλάχιστον, ενώ υπάρχουν και οι συντάξεις κληρείας, τις οποίες λαμβάνουν οι επιζώντες σύζυγοι. Το συγκεκριμένο σενάριο λειτουργεί παράλληλα με

για συντάξεις στα επίπεδα των 800 ευρώ.

■ **Περικοπή όσων** λαμβάνουν περισσότερες από δύο συντάξεις: Το σενάριο αυτό επηρεάζει περίπου 415.000 δικαιούχους, οι οποίοι λαμβάνουν από τρεις συντάξεις και άνω. Ο λόγος που υπάρχουν τόσο πολλοί συνταξιούχοι με μεγάλο αριθμό συντάξεων είναι ότι σε αρκετές περιπτώσεις χορη-

γούνται από υψηλή κλιμάκια του υπουργείου Εργασίας να περιοριστεί το μέγιστο ύψος των συνταξιακών αποδοχών. Σήμερα για το ΙΚΑ το ύψος αυτό βρίσκεται στα 3.600 ευρώ και οι εισογήσεις που έχει δεχτεί η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εργασίας είναι για περιορισμό του στα επίπεδα των 2.000-2.500 ευρώ.

Ο υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γιώργος Κασιουργιάκος

Ο γόρδιος δεσμός του «ποσοστού αναπλήρωσης»

Ο κίνδυνος να παίρνουν ψιχουλά όσοι λαμβάνουν κάτω από 500 €

ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ σημασία στο σενάριο που θα επιλεγεί τελικά είναι πως θα γίνει ο ανακαθορισμός των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων, μέσω του επανυπολογισμού του ποσοστού αναπλήρωσης. Η επιλογή κλιμακωτού ποσοστού, ανάλογα με το ύψος της σύνταξης, προκαλεί επιπλέον μπελάδες στα τεχνικά κλιμάκια και στις αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Εργασίας, που εργάζονται από κοινού τα τελευταία 24ωρα προκειμένου να λύσουν αυτόν τον γόρδιο δεσμό. Επί της ουσίας, επιχειρείται τέτοια επιλογή ποσοστού αναπλήρωσης, ώστε θιγμένοι να μη βρεθούν οι χαμηλοσυνταξιούχοι. Υπενθυμίζεται ότι σήμερα οι συντάξεις, μετά τις

απαντές περικοπές που υπέστησαν από το 2010 και μετά, έχουν ποσοστό αναπλήρωσης που κυμαίνεται μεσοσταθμικά στα επίπεδα του 75%-80%.

Υπάρχουν όμως συντάξεις που χορηγούνται σε χαμηλοσυνταξιούχους, οι οποίες έχουν ποσοστό αναπλήρωσης 110% ή και μεγαλύτερο. Ο λόγος είναι ότι οι συνταξιούχοι αυτής της κατηγορίας, όταν εργάζονταν, λάμβαναν πολύ μικρές μηνιαίες αποδοχές (π.χ. περιπτώσεις μερικής απασχόλησης στον κλάδο του τουρισμού - εμποτισμού), άρα η σύνταξή τους βγήκε ως αποτέλεσμα αυτόν. Πρόκειται για συντάξεις που κυμαίνονται στα επίπεδα των 500 ευρώ και ενδε-

χόμενη μείωσή τους. Λόγω αλλαγής του ποσοστού αναπλήρωσης επί το δυσμενέστερο, προφανώς και μπορεί να δημιουργηθεί αρνητική εντύπωση στην κοινή γνώμη, γεγονός που η κυβέρνηση θέλει να το αποφύγει όσο είναι δυνατό. Σε κάθε περίπτωση, τα μόντελα ασφαλιστικά και οι αλγόριθμοι που χρησιμοποιούνται στο υπουργείο Εργασίας από τα αρμόδια κλιμάκια περιλαμβάνουν και τη συγκεκριμένη παραδοχή. Η τελική επιλογή αναμένεται να φανερί στον νόμο-πλαίσιο που θα κατατεθεί στη Βουλή εντός Νοεμβρίου, ο οποίος αναμένεται να περιγράφει τη μέθοδο της περικοπής που πρόκειται να ακολουθηθεί.

3. Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ 1940

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/10/2015 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/10/2015

Σελίδα: 10

Η Εθνική Ενότητα του 1940

Ο Σεπτέμβριος που πέρασε μας θύμιζε την καταστροφή που υπέστη ο Ελληνισμός στη Μικρά Ασία όταν, δίκασμένος, άρχισε τη Μικρασιατική Εκστρατεία. Παρότι είχαν περάσει μόλις 18 χρόνια από τη γενοκτονία των Ελλήνων του 1922, το έθνος δημιούργησε την εποποιία του 1940 γιατί την 28η Οκτωβρίου 1940 βρέθηκε ενωμένο.

Έχουμε χρέος να θυμηθούμε τα γεγονότα της εποχής εκείνης και τα πώς φθάσαμε στο θαύμα του θρύλου του βορειοηπειρωτικού έπους. Εκφωνώντας στις 27/10/1955 τον πανηγυρικό λόγο στην Ακαδημία ο τότε ακαδημαϊκός Γεώργιος Αθανασιάδης - Νόβας ανέφερε και τα εξής αξιοπρόσεκτα και αξιοσημείωτα:

Του
ΒΑΣΙΛΗ Ν. ΘΕΟΔΩΚΑΤΟΥ
Επίστρου Δικηγόρου -
Προέδρου της
Ανώτατης
Συνέλευσης της
Πολυτέκνης Ελλάδος

«...Έτυχε να βρεθώ στην Ιταλία όταν ο φασισμός μάς κήρυξε τον πόλεμο. Προτού μεταβώ εκεί εθεώρησα καθήκον μου να επισκεφθώ τον Πρωθυπουργό μας, αξιμνηστο Ιωάννη Μεταξά και να τον ερωτήσω μήπως έκρινε σκόπιμο να μου δώση οδηγίες για ενδεχόμενη περίπτωση συνομιλίας μου με υπεύθυνα πρόσωπα στη Ρώμη, όπου εικά μερικές γνωριμίες στους πολιτικούς και δημοσιογραφικούς κύκλους. Η οδήγιά του ήταν σαφής και λακωνική: Η Ελλάς επιθυμεί να παραμείνη ουδέτερα και φρονεί ότι συμφέρον έχουν οι μαχόμενοι αμοτέρων των παρατάξεων να σεβασθούν την ουδετερότητά της. Προειδοποιεί όμως όλους ανεξαιρέτως τους αντιμαχόμενους ότι οποισδήποτε από αυτούς επιχειρήση να παραβιάση τα σύνορά της και θίξη την εθνική της ανεξαρτησία θα συναντήση αμείλικτα μέχρις εσχάτων αντίστασι από τον Ελληνικό Λαό σύσσωμον!... "Προσπάθησε να τους πείσης", μου επρόσθεσεν, "ότι δεν θα είναι εύκολο εγχείρημα η κατάκτησι της Ελλάδος, διότι ο στρατός μας είναι ετοιμοπόλεμος και πρέπει να σκεφθούν πολύ προτού αποφασίσουν να μας προσβάλουν. Ο Θεός να τους φωτίσει να διατάξουν! Και λίγο χρόνο ν' αργοπορήσουν κέρδος μας θα είναι". Αυτά ήταν τα λόγια του Κυβερνήτη. Και με το πνεύμα αυτό μου εδόθηκε η ευκαιρία να μιλήσω σε υπεύθυνα πολιτικά πρόσωπα. Τους εβεβαίωνα ότι το Έθνος μας ολόκληρο θα συσπειρωθή σαν τίγρις για να υπερασπισθή την ελευθερία του, τους βωμούς του. Τους εβεβαίωνα ότι η πολεμική παρασκευή του στρατού μας είναι πλήρης και το μαχητικό του πνεύμα υπέροχο. **Υπογράμμιζα τις βεβαιώσεις μου αυτές με την υπόμνησι ότι εγώ που τα έλεγα ήμουν αντιπολιτευόμενος του Μεταξά, ότι ο πολιτικός μου Αρχηγός, αξιμνηστος Γεώργιος Καφαντάρης ήταν εξόριστος στη Ζάκυνθο, αλλά ενώπιον οιοσδήποτε κινδύνου θα βρεθούμε όλοι σε μιαν ιδέα, όλοι πειθαρχημένοι σ' έναν σκοπό: Την απόκρουση του εισβολέα!... Και θα τον αποκρούσουμε νικηφόρα, όποιος κι αν είναι!** Κατέληγα. Μετά τον πόλεμο συνάντησα πάλι στην Ιταλία ένα από τα πρόσωπα που εικά με προπολεμικά συζητήσεις. Και θυμήθηκε τα προφητικά μου λόγια. Αναγνώρισε ότι τους είχα μιλήσει με απόλυτη ειλικρίνεια, με φιλική εντιμότητα. Η ειλικρίνειά μου και η εντιμότητά μου συνταυτίζονταν με το εθνικό μας συμφέρον και την υπεύθυνη κυβερνητική μας γραμμή...».

Τότε, λοιπόν, το 1940 λειτούργησε αυτό που ονομάζει ο Στρατής Μυριβήλης «Εθνική Συνείδηση». Και συνεχίζει ο ίδιος: «...Τι είναι λοιπόν αυτή η δύναμη που τη λέμε "Εθνική Συνείδηση"; Είναι αυτή που εμφανίζεται σε μιαν ώρα που δεν την ξέρει κανείς, όταν ξαφνικά ακουστή η φοβερή καμπάνα της Μοίρας, να σημαίνει τα ριζικά των λαών. Τότε, τα άτομα που αποτελούν την εθνικήν ολότητα, πετούν θεληματικά ένα μεγάλο μέρος από τα προνόμια και τα προσωπικά γνωρίσματα της ψυχικής των φυσιογνωμίας, που έχουν κατακτήσει μέσα στην κοινωνική ζωή. Υποταγμένα σε μιαν ακατανίκητη κεντρομόλο δύναμη, τα ασύνδετα και κοριοποιημένα άτομα αναζητούν τον πυρήνα της ομογένειας, κινημένα από το αρχαίο ένστικτο της άμυνας. Πυκνώνονται εκεί γύρω στο εθνικό κέντρο, και ενσωματώνονται, όσο μπορούν πιο αδιάσπαστα, για να δώσουν το μεγάλο "παρών" μπροστά στον κίνδυνο. Ένας λαός, ένα έθνος, έχει τόσο περισσότερα βιολογικά νιάτα όσο πιο γρήγορα θα μπορέσει να κάνει τα άτομα που το αποτελούν να προσαρμοσθούν στην ομαδικήν ολότητα. Από το "εγώ" στο "εμείς"...».

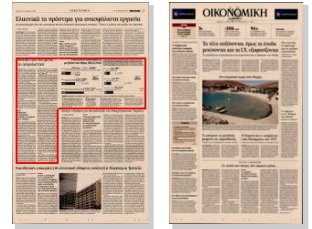
Ωρα να εμφανισθεί η «Εθνική Συνείδηση», αλλά για να γίνει αυτό χρειάζεται και ο Εθνικός Ηγέτης, όπως το 1940, που θα οδηγήσει τον λαό από το «εγώ» στο «εμείς», και τέτοιος δεν αναφαίνεται στον ορίζοντα. Αναζητείται ο ερχόμενος.

4. ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΝΩ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΠΙΕΖΟΥΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .25/10/2015 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .25/10/2015

Σελίδα: 1

Στον «αέρα» το ασφαλιστικό ενώ οι θεσμοί πιέζουν

Ο χρόνος πιέζει ασφυκτικά για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Η κυβέρνηση δεν φαίνεται να έχει καταλήξει σε μια ολοκληρωμένη πρόταση. Οι υπηρεσίες του υπουργείου Εργασίας και τα Ταμεία δηλώνουν αδυναμία υλοποίησης βασικών παραμέτρων, όπως ο επανυπολογισμός των συντάξεων. Και οι θεσμοί ζητούν, εδώ και τώρα, απόλυτα κοστολογημένα μέτρα, ενώ απορρίπτουν το σχέδιο Κατρούγκαλου για κλιμακωτά ποσοστά αναπλήρωσης. **Σελ. 3**

Μπλόκο από θεσμούς στο ασφαλιστικό

Στον αέρα βρίσκεται η πολυαναμενόμενη ασφαλιστική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης. Ο χρόνος πιέζει ασφυκτικά και το συνταξιοδοτικό «μιορία αποτελεί στοιχείο της πρώτης αξιολόγησης». Η κυβέρνηση δεν φαίνεται να έχει καταλήξει σε μια ολοκληρωμένη πρόταση που θα μπορεί να συγκροτήσει τις μνημονιακές δεσμεύσεις με την κοινοτική γραμμή.

Οι υπηρεσίες του υπουργείου Εργασίας και των ασφαλιστικών ταμείων δηλώνουν αδυναμία υλοποίησης βασικών παραμέτρων, όπως ο επανυπολογισμός των συντάξεων. Και οι θεσμοί ζητούν, εδώ και τώρα, απόλυτα κοστολογημένα μέτρα, ενώ απορρίπτουν το σχέδιο Κατρούγκαλου για κλιμακωτά ποσοστά αναπλήρωσης, που στην πράξη ανατρέπει την όποια προσπάθεια για αναλογικότερη σχέση εισφορών - παροχών.

Υπό τον φόβο να απορριφθεί η μεταρρύθμιση –είτε από το εσωτερικό είτε από το εξωτερικό– και εντός Νοεμβρίου να ψηφιστούν από τη Βουλή σκληρά μέτρα όπως ο τριπλασιασμός των εισφορών στον ΟΓΑ, η δραματική

θα φθάσει βαθύτερα απ' ό,τι αρχικά είχε σχεδιάσει το υπουργείο, ακουμπώντας και συντάξεις σημαντικά κάτω από τα 1.000 ευρώ.

Ο δεύτερος άξονας αφορά το νέο σύστημα, που σύμφωνα με την πρόταση του κ. Κατρούγκαλου θα περιλαμβάνει όλους τους νέους ασφαλισμένους. Θα αποτελείται από την εθνική σύνταξη, η οποία θα κυμαίνεται στα 390 ευρώ, θα είναι κοινή για όλους, θα καταβάλλεται σε όσους έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης και θα χρηματοδοτείται από τη γενική φορολογία. Και θα συμπληρώνεται από την ανταποδοτική σύνταξη βάσει των εισφορών του εργαζόμενου και του εργοδότη. Αυτή θα υπολογίζεται σύμφωνα με τα έτη ασφάλισης και ένα κλιμακωτό ποσοστό αναπλήρωσης, αντιστρόφως ανάλογο με τις συντάξεις αποδοχές. Ητοι, οι υψηλότερες αποδοχές θα οδηγούν σε χαμηλότερο ποσοστό αναπλήρωσης.

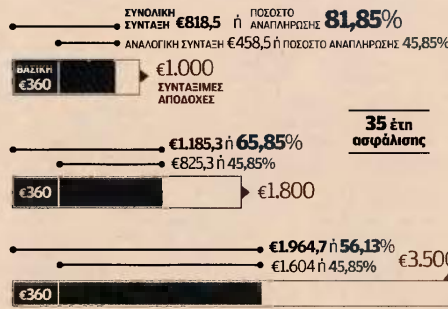
Η «εσωτερική» κριτική που ασκείται στον δεύτερο άξονα αφορά το αν η κυβέρνηση της αριστεράς θα εισάγει κεφαλαιοποικιλικά στοιχεία στο σύστημα, εάν δηλαδή θα μετατρέψει το σμηρινό σύστημα, που είναι σύστημα καθορισμένων παροχών, σε σύστημα ατομικών λογαριασμών με νοητή κεφαλαιοποίηση, καθορισμένων εισφορών. Η «εξωτερική» κριτική αφορά στην ανατροπή της αναλογικότητας του νέου συστήματος υπέρ των χαμηλόμισθων και εις βάρος των υψηλόμισθων. Στην πράξη, η κριτική αυτή έρχεται από τους εκπροσώπους των θεσμών και εκτιμάται ότι μπορεί να ανατρέπει τον συνολικό σχεδιασμό της κυβερνητικής προσπάθειας. Θεωρείται ότι η ύπαρξη σταθερής βασικής σύνταξης, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια, σε συνδυασμό με τη διαφοροποίηση των ποσοστών αναπλήρωσης εις βάρος των υψηλόμισθων, ανατρέπει την όποια προσπάθεια για ανταποδοτικότερη σχέση εισφορών - παροχών.

Ο τρίτος άξονας αποτελεί σχεδόν... ανεξερεύνητο πεδίο, καθώς κανείς δεν γνωρίζει τον τρόπο μετάβασης από το παλιό σύστημα στο νέο, ενώ αναπάντητο παραμένει και το ερώτημα «ποιος θα πληρώσει το κόστος μετάβασης;». Η κυβέρνηση θα πρέπει εδώ να αποφασίσει εάν η επιβολή ενός νέου φόρου -πόρου- ή μπορεί να δώσει τις απαντήσεις που χρειάζονται...

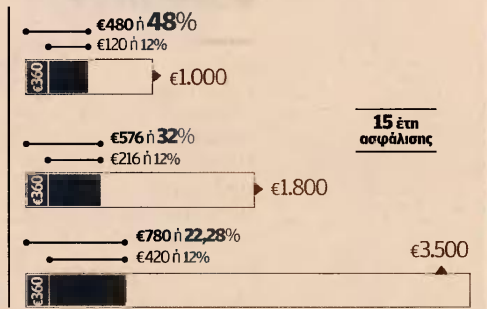
Με δεδομένα τα παραπάνω, η κυβέρνηση δεν αποκλείεται να επιδιώξει την ψηφισιό νόμου -πλαισίου, ο οποίος θα εξειδικευθεί με υπουργικές αποφάσεις έως το τέλος του 2015.

ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Ποσοστά αναπλήρωσης με βάση τον Νόμο 3863/2010

Σύμφωνα με τον νόμο Λοβέρδου - Κουτρούμνη το ποσοστό αναπλήρωσης είναι ίσο για όλους, με βάση πάντα τα έτη ασφάλισης. Η ανταποδοτικότητα σύμφωνα με τους θεσμούς ανατρέπει γιατί η βασική σύνταξη παραμένει σταθερή, με αποτέλεσμα κάποιος με συντάξιμο μισθό 1.000 ευρώ και 35 έτη ασφάλισης να απολαμβάνει τελικά σύνταξη 818,5 ευρώ, ήτοι ποσοστό αναπλήρωσης 81,85%, όταν ασφαλισμένος για το ίδιο χρόνο, με συντάξιμο μισθό 3.500 ευρώ λαμβάνει τελικά σύνταξη 1.964,7 ευρώ, με ποσοστό αναπλήρωσης 56,13%.

ΣΗΜΕΡΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ:

- Α) Παλαιοί ασφαλισμένοι (έως 1992):** Μισθωτοί για 35 έτη ασφάλισης στο ΙΚΑ έχουν ποσοστό αναπλήρωσης 70% (2% επιπλέον). Μισθωτοί σε άλλο ταμείο έχουν ομίχρα ποσοστό αναπλήρωσης ύψους 72% (2,2% επιπλέον), το οποίο σταδιακά και μέχρι το 2017 θα φθάσει στο 70%. Για το 15 έτη, ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης ανέρχεται σε 30% και 33% αντίστοιχα.
- Β) Νέοι ασφαλισμένοι (από 1993 και μετά):** Για 35 έτη ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης είναι 70% (2% επιπλέον). Για το 15 έτη ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης ανέρχεται σε 30%.
- Γ) Ασφαλισμένοι μετά την 1.1.2011:** Η «ανταποδοτική σύνταξη» υπολογίζεται με βάση κλιμακωτό ποσοστό αναπλήρωσης, ανάλογο με τον χρόνο ασφάλισης και της «βασικής» που αντιστοιχεί σε σταθερό ποσό 360 ευρώ. Το ποσοστό αναπλήρωσης για 35 έτη ασφάλισης είναι 1,31 επιπλέον και σφραγίζεται σε 45,85%. Ενώ για 12 έτη ασφάλισης είναι 0,8 επιπλέον και ανέρχεται σε 12%.
- Δ) Παλαιοί και νέοι που θα συνταξιοδοτούνται μετά την 1.1.2015, ως προς τον χρόνο μετά την 1.1.2011 και μόνο, θα υπολογίζεται με βάση το καθεστώς του Νόμου Λοβέρδου - Κουτρούμνη, ενώ ως προς τον προηγούμενο χρόνο θα εφαρμόζονται οι διατάξεις για τους παλαιούς ή νέους ασφαλισμένους.**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η κυβέρνηση δεν αποκλείεται να επιδιώξει την ψηφισιό νόμου - πλαισίου.

μείωση της κρατικής χρηματοδότησης στο ΝΑΤ, η εφαρμογή της ρήτρας μηδενικού ελλείμματος στις επικουρικές και η μεγαλύτερη αναλογικότητα μεταξύ εισφορών και συντάξεων, χωρίς κοινωνικά αντίμετρα ή πρόνοιες για την προστασία των χαμηλοσυνταξιούχων, η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας έχει επιδοθεί σε έναν αγώνα δρόμου, με τριπλό στόχο:

Ο πρώτος, αφορά τους ήδη συνταξιούκους και ακουμπά στη μνημονιακή υποχρέωση για περικοπές συντάξεων, που σύμφωνα με τους υπολογισμούς του υπουργείου κινούνται μεταξύ 700 και 900 εκατ. ευρώ. Το σχέδιο του κ. Κατρούγκαλου περιλαμβάνει τον επανυπολογισμό πάνω από 4 εκατ. συντάξεων, κύριων και επικουρικών, βάσει νέων ποσοστών αναπλήρωσης, τα οποία θα είναι χαμηλότερα από το 80% των συντάξιμων αποδοχών. Το εγχείρημα κρύβει νομικά κωλύματα, ενώ σύμφωνα με στελέχη των ασφαλιστικών οργανισμών, είναι και τεχνικά δύσκολο αν όχι αδύνατο. Ειδικό της κοινωνικής ασφάλισης επισημαίνουν ότι οι μειώσεις στις συντάξεις θα είναι μεγάλες, ενώ εκτιμούν ότι το μαχαίρι

ασφαλιστική μεταρρύθμιση

Πάνω από τα €1.000 αρχίζει το «κούρεμα»

Ποιες συντάξεις θα μειωθούν, ποιες θα γλιτώσουν - Δεύτερες σκέψεις για τη διατήρηση των επικουρικών - Εκτός του υπερταμείου του ΙΚΑ ο ΟΓΑ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΣ

Αναπόφευκτο παραμένει το «κούρεμα» των συντάξεων άνω των 1.000 ευρώ, ενώ δεύτερες σκέψεις επικρατούν στην κυβέρνηση για τη διατήρηση των επικουρικών συντάξεων, όπως και για την αυτόνομη λειτουργία του ΟΓΑ, εκτός του υπερταμείου ΙΚΑ.

Το τελικό σχέδιο για το Ασφαλιστικό βρίσκεται στο τραπέζι των συνομιλιών με τους εκπροσώπους των δανειστών και αναμένεται να οριστικοποιηθεί από το Υπουργικό

Συμβούλιο εντός της εβδομάδας, μετά την οριστικοποίηση των μετρήσεων των οικονομικών αποτελεσμάτων που αποφέρουν διάφορα σενάρια μέτρων.

Η κυβέρνηση με τα μέτρα φιλοδοξεί να εξοικονομήσει 1,8 δισ. ευρώ επικεντρώνοντας για την επίτευξη του στόχου στις μειώσεις των συντάξεων άνω των 1.000 ευρώ, όπως και στον επανοπολογισμό του συνόλου των συντάξεων με νέα κλιμακικά ποσοστά αναπλήρωσης, τα οποία θα είναι υψηλότερα (π.χ., 75%) για όσους λαμβάνουν συντάξεις κάτω από 1.000 ευρώ και θα μειώνονται σταδιακά στο 65% ή και στο 55%

για όσους λαμβάνουν υψηλότερες συντάξεις.

Πάντως οι εκτιμήσεις όσον αφορά λούνται με το Ασφαλιστικό αναφέρουν ότι για να επιτευχθούν οι μειώσεις στη συνταξιοδοτική δαπάνη που προσδοκά η κυβέρνηση θα πρέπει οι συντάξεις άνω των 1.000 ευρώ να περικοπούν περίπου 13%-14%.

Η κυβέρνηση θέλει να αποφύγει τις οριζόντιες μειώσεις και γι' αυτόν τον λόγο επιχειρεί μια γενικευμένη μεταρρύθμιση του συστήματος προκειμένου να εξοικονομησει τα ποσά που απαιτούνται με αρχή τα ταμεία ΟΤΕ και ΔΕΗ.

Ετσι το Υπουργικό Συμβούλιο εντός των επομένων ημερών θα πρέπει να αποφασίσει για ζητήματα που έχουν τεθεί από το υπουργείο Εργασίας χωρίς να έχουν οριστικοποιηθεί. Αυτά είναι:

1. Ενοποίηση κύριας και επικουρικής σύνταξης. Εφόσον τελικώς υ-

ποθεθεί το μέτρο, θα οδηγήσει στην κατάργηση των επικουρικών ταμείων τα οποία ενσωματώνονται στα ταμεία κύριας ασφάλισης και στην ουσία καταργεί τις επικουρικές συντάξεις.

2. Επανοπολογισμός των καταβαλλόμενων συντάξεων (περίπου 2.600.000 παροχές) με βάση τους νέους μειωμένους συντελεστές, γεγονός που θα οδηγήσει σε μειώσεις ως και 30%.

3. Το ποσοστό αναπλήρωσης θα είναι κλιμακωτό και θα συνδεθεί με το ύψος της σύνταξης και με βάση το επικρατέστερο σενάριο αναμένεται να κυμαίνεται από 55% ως 75%, ανάλογα με την αμοιβή του ασφαλιζόμενου. Π.χ., δεν θα ισχύει το ίδιο ποσοστό αναπλήρωσης για αμοιβές 700 ευρώ με αντιστοιχίες 4.000 ευρώ. Ωστόσο κάτι τέτοιο «ισοπεδώνει» το σύστημα προς τα κάτω και αποτελεί αντικίνητρο για την ασφάλιση των υψηλών αμοιβών αφού δεν θα

υπάρχει προσοδία ανταπόδοσης.

4. Επίσης ούριζεται η επιβολή αυστηρότερου πλαισίου για τις περιπτώσεις συνταξιούχων που λαμβάνουν περισσότερες από μία συντάξεις. Το πλάφον ενδέχεται να τεθεί στις 2.500 ευρώ (αντί των 3.600 ευρώ σήμερα).

5. Οριστικές αποφάσεις θα ληφθούν και για το ύψος της εθνικής σύνταξης, το οποίο προτείνεται να είναι στα 390 ευρώ, τη σταδιακή κατάργηση του ΕΚΑΣ (ξεκινά το 2016 και ολοκληρώνεται το 2019), όπως και για την καθέρωση ενιαίου ποσοστού εισφορών για το σύνολο των μισθωτών.

Με βάση τον κυβερνητικό σχεδιασμό η ασφαλιστική μεταρρύθμιση τοποθετείται εντός του Νοεμβρίου και περιλαμβάνει: αυξήσεις ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, μειώσεις συντάξεων ενταίες εισφορές αλλά και αναζήτηση «νέων πόρων» για τη στήριξη του συστήματος.

Τα νέα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης

Ο αριθμός αφορά έτη + μήνες

ΗΛΙΚΙΑ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
50	55	56+9	58+5	60+2	61+10	63+7	65+3	67
51	55	56+9	58+5	60+2	61+10	63+7	65+3	67
52	55	56+9	58+5	60+2	61+10	63+7	65+3	67
53	56+6	58	59+6	61	62+6	64	65+6	67
54	56+6	58	59+6	61	62+6	64	65+6	67
55	56+6	58	59+6	61	62+6	64	65+6	67
56	57+5	58+9	60+2	61+6	62+11	64+3	65+8	67
57	58+3	59+6	60+9	62	63+3	64+6	65+9	67
58	59+2	60+3	61+5	62+6	63+8	64+9	65+11	67
59	60	61	62	63	64	65	66	67
60	60+11	61+9	62+8	63+6	64+5	65+3	66+2	67
61	61+9	62+6	63+3	64	64+9	65+6	66+3	67
62	62+8	63+3	63+11	64+6	65+2	65+9	66+5	67
63	63+6	64	64+6	65	65+6	66	66+6	67
64	64+5	64+9	65+2	65+6	65+11	66+3	66+8	67
65	65+3	65+6	65+9	66	66+3	66+6	66+9	67
66	66+2	66+3	66+5	66+6	66+8	66+9	66+11	67
67	67	67	67	67	67	67	67	67

Πλήρης σύνταξη στα 67 έτη

ΤΑΠΙΛΑΤ

Πόλεμος εργαζομένων - συνταξιούχων με «έπαθλο» τα αποθεματικά

Πόλεμος παλιών συνταξιούχων με τους εν ενεργεία τραπεζοϋπαλλήλους, αλλά και συνδικαλιστικών οργανώσεων με το υπουργείο Εργασίας, έχει ξεσπάσει γύρω από το υπό καταργηση Ταμείο Αλληλοβοήθειας Τραπεζοϋπαλλήλων (ΤΑΠΙΛΑΤ) με «έπαθλο» τα ενοποιημένα αποθεματικά 232 εκατ. ευρώ.

Οι εν ενεργεία τραπεζοϋπάλληλοι και οι σύλλογοι των εργαζομένων στις τράπεζες αιτούνται τη μαζική αποχώρησή τους από το ΤΑΠΙΛΑΤ και την επιστροφή των εισφορών τους. Οι συνταξιούχοι και οι οργανώσεις τους παρεμβαίνουν στο υπουργείο Εργασίας προκειμένου να αποτρέψουν τη διάλυση του Ταμείου, ενώ βάλουν κατά της διοίκησης, η οποία από τον Οκτώβριο προχώρησε σε μειώσεις του καταβαλλόμενου επικουρικού βοηθήματος ως και 90%.

Στο «κουβάρι» αυτό αναμειγνύεται και η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας η οποία παλαιότερα είχε γνωμοδοτήσει υπέρ του αυτοδιοίκητου του συγκεκριμένου ιδιωτικού φορέα ασφάλισης.

Στα ΤΑΠΙΛΑΤ ασφαλίζονται εργαζόμενοι που προέρχονται από την πρώην Τράπεζα Εργασίας, την πρώην Τράπεζα Κρήτης, την πρώην Ιονική, την πρώην Μακεδονίας - Θράκης, την πρώην ΕΤΒΑ και από την Εθνοκάριτα.

Οι συνταξιούχοι, μπροστά στον κίνδυνο να χάσουν τις συντάξεις τους, εισηγούνται στο υπουργείο την ενταξίση του στο ΕΤΕΑ.

Αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης από έξι μήνες ως 17 έτη

Αλλαγές για 400.000 εργαζομένους σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ΔΕΚΟ και τράπεζες - Τι προβλέπει η υπουργική απόφαση

Επιπλέον χρονικό διάστημα στην εργασία που κυμαίνεται από έξι μήνες ως 17 έτη σε ακραίες περιπτώσεις υποχρεούνται να διανύσουν οι ασφαλισμένοι διαφόρων κατηγοριών με την υπουργική απόφαση του υπουργού Εργασίας κ. Γ. Κατρούγκαλου που δίδεται αύριο Δευτέρα στη δημοσίευσή.

Η απόφαση περιγράφει τη σταδιακή - ως το 2022 - αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης για 400.000 εργαζομένους σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ΔΕΚΟ και τράπεζες που συνταξιοδοτούνται - ως σήμερα - με πλήρη ή με μειωμένη σύνταξη πριν από το 67ο έτος της ηλικίας.

Οι αλλαγές επήλθαν με τον νόμο 4336/2015 που ψηφίστηκε τον προηγούμενο Αύγουστο και τίθενται σε

εφαρμογή από το υπουργείο Εργασίας με την έκδοση της υπουργικής απόφασης για την απαραίτητη εξειδίκευση των μέτρων. Πρόκειται για ασφαλισμένους που έκαναν χρήση των διατάξεων για την 35ετία, ή 37ετία χωρίς όριο ηλικίας, όπως και μητέρες ανηλικών που αποχωρούσαν με πλήρη ή μειωμένη σύνταξη πριν από το 62ο ή 67ο έτος της ηλικίας.

Το νέο καθεστώς καθιερώνει για όλους τους ασφαλισμένους - από το 2022 - ως όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 62ο έτος της ηλικίας με 40 έτη ή 12.000 ημέρες ασφάλισης και το 67ο έτος της ηλικίας με - κατ'ελάχιστον - 4.500 ημέρες ή 15 έτη ασφάλισης. Για μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος το όριο ηλικίας τίθεται στο 62ο έτος με 4.500 ημέρες ή 15 χρόνια ασφάλισης.

Ως και το 2022, ο νόμος προβλέπει ένα μεταβατικό στάδιο κατά το οποίο τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης θα αυξάνονται βαθμιαία, είτε πρόκειται για την πλήρη είτε για τη μειωμένη σύνταξη.

Εξαιρούνται και διατηρούν το υφιστάμενο καθεστώς οι υπαχόμενοι σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, καθώς και οι μητέρες και οι χήροι πατέρες ανάκτων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων.

Επίσης δεν θίγονται τα θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα (ως τη δημοσίευση του νόμου), δηλαδή όσοι συμπλήρωσαν τις προϋποθέσεις του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης ορίου ηλικίας (όπως προβλέπονται σε κάθε περίπτωση) δεν θίγονται και δύνανται να ασκήσουν τα δικαιώματά τους οποτεδήποτε.